

Lovforslag, naar det kan forstaaes som omfattende baade Mænd og Kvinder. Det gælder ikke om det foreliggende Lovforslag; her maa Kvinden udtrykkelig nævnes, hvis hun skal tages med, men i de lærde Skoler vil hun kunne tages med uden at være nævnt i Loven, dog vel at mærke ikke i dette Øjeblik; thi der er en Anordning af 1875, som hindrer deri. Men denne Hindring behøver Lovgivningsmagten ikke at være med til at ophæve, og altsaa i det Øjeblik, der er en Minister, der vil give en Kvinde Ansættelse, kan han rydde denne Hindring af Vejen. Min Modstand mod den nævnte Bestemmelse har jeg maattet høre meget ondt for, ikke blot her i Tinget, men ogsaa ved Valgene. Nu komme ærede Medlemmer af det Parti, der da gav ondt af sig, og udelukke Kvinden. Det forstaaer jeg ikke. Ja, hvis Sagen stod saaledes, at det andet Ting vilde gaa ind paa Lovforslaget, naar Kvinden ikke er tagen med, saa var det en anden Sag, thi Kvinden kom da nok med senere; men jeg tror ikke, at de ærede Forslagsstillere kunne være saa sikre paa at faa Lovforslaget ført igennem, fordi de allerede paa dette Trin have udelukket Kvinden fra Valgret og Valgbarhed.

Paa den anden Side er jeg dem taknemmelig for, at de have sat Forholdstalsvalgmaaden ind; men med Hensyn til dette Punkt maa jeg gøre en Bemærkning. Vi have for Øjeblikket liggende her i Tinget flere Lovforslag, hvori Forholdstalsvalgmaaden enten oprindelig er foreslaaet eller ønskes indsat, idet det ved første Behandling af Forslagene har vist sig, at der var Stemning derfor. I Lovforslaget om Præstevvalg staar der nu, at der skal fordres fuld Kvotient; det vidner om, at man er noget langt tilbage i Tiden; thi det er jet forældet Standpunkt. Vi have dernæst et Lovforslag om Handelspladernes Styrelse, hvor det har vist sig, at der er en vis Stemning for, at man skal anvende Forholdstalsvalg og saa sætte een Valgklasse. Jeg er selv Medlem af et Udvalg, der i denne Tid arbejder meget flittig paa at finde en bedre Forholdstalsvalgmaade ved Valgene til Københavns Borgerrepræsentation end den, som Regeringen har foreslaaet, og nu kommer her et nyt Lovforslag med en anden gammel Valgmaade, nemlig den Naade, hvorpaa Landstingsmændene vælges. Det var ønskeligt, om man kunde faa en lille Smule Orden i denne Ting. Jeg beklager, da vi nu have disse Love, at de ikke ere komne til samme Ensartethed i disse Forhold. Derfor vil jeg henstille til de ærede Medlemmer, som

have med disse forskellige Udvalg at gøre, at de, for saa vidt der overhovedet er Haab om at faa Forholdstalsvalgmaaden gennemført, ville samarbejde for at faa Ensartethed i disse meget brogede, indfiltrerede Forhold.

Lauridsen: I Anledning af de Udtalelser, den foregaaende ærede Taler fremkom med om Kvindernes Udelukkelse af det foreliggende Lovforslag, skal jeg bemærke, at jeg ser ikke rettere, end at Udelukkelsen er meget vel begrundet. Det stiller sig nemlig saaledes for os, at hvis man ikke kan gennemføre den almindelige Valgret for statslydende Mænd, vil det sikkert være aldeles umuligt at gennemføre den almindelige Valgret for Mænd og Kvinder i Forening. Dertil kommer jo, at min ærede Medforslagsstiller maatte bruge et noget urigtigt Udtryk, da han sagde: „i dette Ting“; han burde jo hellere have sagt: i Rigsdagen. Thi det er vistnok en ganske given Sag, at Landstinget ikke gaar med til at give Kvinder Valgret under de nuværende Forhold, og jeg vil ogsaa i det hele taget sige, at fra et konservativt Standpunkt synes jeg, det kan siges med en vis Ret, at man maa se Resultatet af den almindelige Valgret for Mændenes Bedkommende, inden man vil skride til at medtage en hel ny Valgbasis, for man vil gaa over til at acceptere ogsaa den kvindelige Valgret. Min Medforslagsstiller og jeg have alligevel ikke noget imod det, hvis det kunde tænkes gennemført, men vi have rigtignok tænkt, at det først og fremmest gjaaldt, om det ikke kunde lykkes denne Generation at gennemføre den almindelige Valgret for Mændenes Bedkommende og faa den fastslaet, og saa længe det ikke er sket, misvilde vi om, at man kan komme videre. Deri ligger Begrundelsen for, at vi have udeladt Kvinderne, idet vi netop have ønsket, at det Spørgsmaal skulde ligge ganske rent for til Afgørelse her, om man vil gaa med til almindelig Valgret for alle statslydende Mænd. Jeg vil tillige sige, at da vi indbragte Forslaget, tænkte vi over, om vi skulde gaa den Vej, der tidligere er gaaet, eller vi skulde gaa den Vej at lade Valget foregaa efter Forholdstals. Men vi bestemte os til det sidste, fordi vi mente, at det sikkert var i de store Statslydendes Interesse, var til Bedste for dem og var det retfærdigste Repræsentationsprincip at holde sig til Forholdstallet, og at det gav dem bedre Garanti, end Valgbarhedsregler i og for sig vilde give, naar alligevel Valgretten var den almindelige — og det fastholde vi vedblivende. Jeg tror, det er fremhævet med stor Ret af min Medforslags-